

Ünnep után

Dr. Tóth Károly nyilatkozata az egyetemek jubileumának tanulságairól

Befejeződött a szegedi egyetemek jubileumának háromnapos ünnepségsorozata. Ebből az alkalomból arra kértük dr. Tóth Károly egyetemi tanárt, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektorát, tájékoztassa olvasóinkat az ünnepségek tapasztalatairól, a jubileum tanulságairól, a külföldi és hazai vendégek véleményéről.

— Arra természetesen nem vállalkozhatom, hogy saját ünnepségeinket értékeljem; ez mások dolga — mondotta a rektor. — Azt viszont nyugodtan állíthatom, hogy érdemes és szükséges volt az ünnepségek megrendezése. Nem titok, előzőleg ezzel kapcsolatban voltak vitáink. Néhányan azt mondták, 50 év nem olyan nagy idő, hogy fontos lenne a megünneplése. Mások szerint — jogi szempontból nézve — a két szegedi egyetem nincs ötvenéves. Szigorúan véve ez igaz. A kolozsvári egyetem, amely 1921-ben Szegeden folytatta munkáját, 1940-ben visszaköltözött Kolozsvárra. De itt azonnal megalakult a Horthy Miklós Tudományegyetem. A munka zavartalanul folytatódott. Az sem érv, hogy külön orvostudományi egyetem csak 1951-ben létesült. Ha szervezetenként más formában is, de Szegeden 1921-től kezdve folyamatosan képeztek orvosokat, gyógyszerészeket.

— A vitákban végül is annak a helyes álláspontnak adtunk igazat, hogy Szegeden 1921 óta, tehát ötven éve megszokták nélkül folyik egyetemi oktatás. Ezen a tényen nem változtatnak jogi vagy másféle megfontolások, és természetesen az sem, hogy közben többször változott az egyetem neve és szervezeti keretei.

— Meggyőződésünket erősítette, hogy bár a kolozsvári egyetem — alapításakor — formailag ugyan ideiglenes jelleggel kezdte a munkát Szegeden, a város és az egyetem vezetői azonban a letelepédést a kezdet kezdetétől véglegesnek tekintették. Már a húszas években megkezdődtek a nagy építkezések, a klinikasor és a Dóm tér építése; átmeneti szállásnak nem emelnek ilyen monumentális épületeket.

és kereskedelempolitika közösen kialakított rendszere teszi lehetővé a szocialista országok nagy gazdasági erőforrásainak intenzív hasznosítását. Hazánk ezért kezdeményezően részt vett és részt vesz a szocialista országok gazdasági együttműködésének korszerűsítésében, az előremutató alkotó vitákban, a kapcsolatok olyan progresszív formáinak kialakításában, amelyek lehetővé teszik az életszínvonal gyorsabb emelését, erőink növekedését a kapitalizmussal folytatott békés gazdasági versenyben, a világkereskedelemben.

A komplex program konkrét feladatai, útmutatásai tartalmazzák a magyar álláspontot is. A dokumentumban megjelölt, s 1971—1973 során még kidolgozásra váró további kérdések pedig lehetővé teszik elképzeléseink teljesebb körű érvényesülését. Eleve számoltunk azzal, hogy az együttműködés új, magasabb szintjének megteremtése — bármennyire is szeretnénk az átmenetet gyorsítani — nem megy márol holnapra. Hosszú átmeneti időszak szükséges a nagyarányú termelési, műszaki-tudományos, kereskedelmi kooperáció nemzetközi közgazdasági (pénzügyi, elszámolási, ár stb.) feltételeinek kialakításához, a kormányközi megállapodásokhoz, a vállalatok az intézmények külgazdasági érdekeltiségének, aktivitásának fokozásához.

Az integrációs folyamat kibontakoztatása — ez is része a magyar álláspontnak — nem feltételezi a különböző belső irányítási rendsze-

hanem rektoruk vagy rektorhelyettesük társaságában érkeztek hozzánk, nyugodtan mondhatjuk, a tudományos világ nem úgy kezelte ünnepségeinket, mint egy kis vidéki egyetem jelentéktelen jubileumát.

— A rendezésről még annyit, hogy bár két egyetem jubileumáról volt szó, az ünnepségeket közösen, a legnagyobb megértéssel rendeztük; ez egyébként meglepő külföldi vendégeinket. Ezzel azt akartuk hangsúlyozni, hogy nem a szervezeti különállás a fontos, hanem a célok azonossága és egysége, az univerzitás gondolata, az együttműködés. Így akarunk dolgozni ezután is.

— Hazai és külföldi vendégeink a három nap alatt, tapasztalataink szerint, jól érezték magukat. Szinte minden vendég — mint elmondották — felemelőnek találta ünnepségeinket. Elismeréssel beszéltek az egyetemi hallgatóság fegyelméről, kulturált magatartásáról, továbbá arról, hogy ezekben a napokban nemcsak két egyetem, hanem az egész város ünnepelt.

— Mindebből természetesen következik, s ez már a jövőre utal, hogy a jubileumi ünnepségek eredményeként, egyetemeink kapcsolatai a külföldi és hazai egyetemekkel tovább javulnak és erősödnek. Kapcsolataink eddig is jók voltak. Nyilvánvaló azonban, hogy ezután még eredményesebben munkálkodhatunk majd együtt egyetemeink és a tudomány javára.

— Hogy a két egyetem, Csongrád megye és Szeged város vezetői helyesen döntöttek, amikor a jubileumi ünnepségek megrendezését elhatározták, egyebek közt az ünnepségeken részt vevő hazai és külföldi vendégek nagy száma is bizonyítja. Huszonhat külföldi egyetem ötven professzora vett részt a háromnapos program eseményein. Tizenhárom díszdoktor avattunk, s közülük végül is ketten nem jöttek el, teljesen elfogadható okok miatt. Ha még azt is számításba vesszük, hogy díszdoktoraink, akik egyébként tudományuk világhírű képviselői, meglehetősen nagy távolságokról, Amerikából, Angliából, s nem egyedül,

Ülésezett az SZMT Elnöksége

Ódaítélték a Juhász Gyula színművészeti díjakat

A szakszervezeti érdekvédelem sajátos feladatairól tanácskoztott szerdán délelőtt Szegeden az SZMT Elnöksége. Az időszakos területpolitikai feladatokkal kapcsolatos javaslatait a Szakszervezetek Megyei Tanácsának legközelebbi ülése elé terjeszti.

Megtárgyalta az elnökség a Közkalkalmazottak Szakszervezete Csongrád megyei Bizottságának jelentését a tanácsi reform végrehajtásáról.

elősegítő szakszervezeti munkáról. Ezután került sor a Szakszervezetek Megyei Tanácsa 1971. évi Juhász Gyula színművészeti díjainak odaítélésére. Az elnökség elmúlt évi eredményes színművészeti tevékenységéért, elismeréseként, kiemelkedő művészi munkájukért Harmat Évának, Molnár Piroskának és Gémesi Imrénnek, a Szegedi Nemzeti Színház művészeinek ítélte a megtisztelő díjat.

rek azonosságát, a meglevő eltérések felszámolását. Igaz, a KGST-országok foglalkoznak irányítási, tervezési, mechanizmusai korszerűsítésével, a pénz- és áruviszonyok hatékonyabb érvényre juttatásával, s a jövőben a nemzetközi együttműködésre, tapasztalatcserére e tekintetben is több lehetőség kínálkozik. Azért a jövőben is lehetnek lényeges eltérések. Ezek nehezítik bizonyos problémák felismerését, például a külkereskedelmi hatások tovagyrúzását a vállalatok gazdálkodásában, de nem akadályozhatják meg az integráció térhódítását.

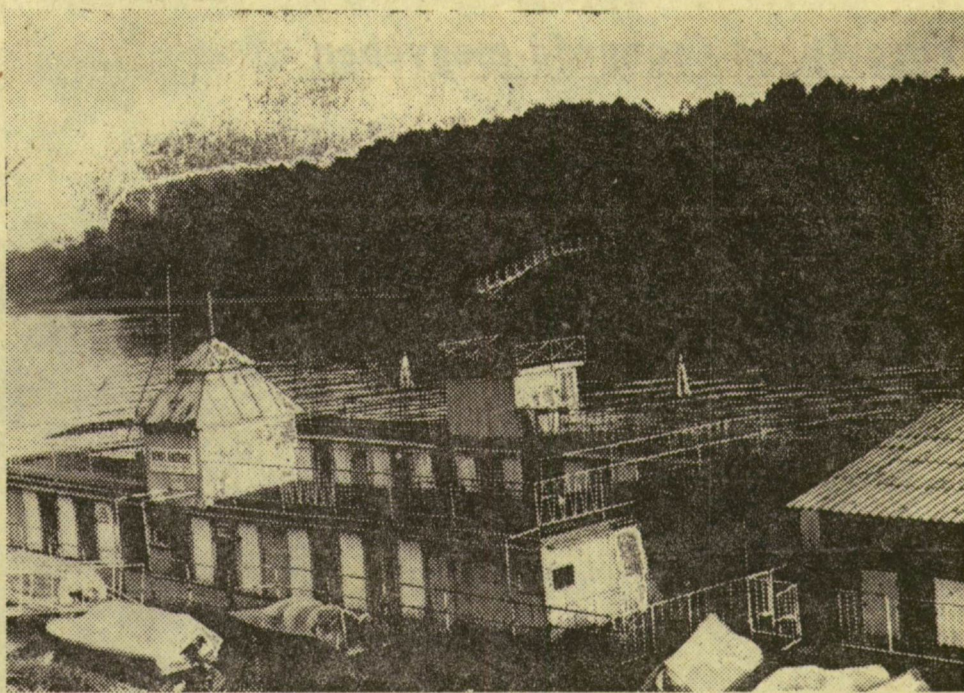
Jól szemlélteti ezt, hogy az együttműködés új, előremutató elemei, a kooperáció, a közös vállalkozások — mondhatnánk, hogy az integráció alapelemei — eddig is utat törtek maguknak. A gazdasági mechanizmusok különbségei ellenére a nemzetközi munkamegosztás az árukapcsolatok és nem a tervutasítások révén fejlődött. Azok a kezdeményezések, ajánlások, megállapodások bizonyultak életképesnek, amelyek a nemzeti érdekek reális számbavételén, egyeztetésén alapultak, amelyek végrehajtásához kölcsönösen megállapították a hatékony formákat, módszereket is. Vagyis, a tapasztalatok szerint a belső gazdaságirányítási rendszerek különbségei dacára a nemzetközi együttműködés mechanizmusa idáig is fejlődött, korszerűsödött.

A tapasztalatok azt is félreérthetetlenül bizonyítják, hogy a nemzetközi közgazdasági, pénzügyi feltételek

kialakulatlanlansága volt a hatékonyabb együttműködés térhódításának legfőbb akadálya. A komplex programban azért is szerepelnek a külkereskedelmi együttműködés, az árképzés, a valutáris-pénzügyi kapcsolatok tökéletesítésének, a vállalatok, intézmények közötti közvetlen kapcsolatok bővítésének kérdései.

Hazánk és a többi KGST-ország elveinek, érdekeinek, igényeinek megfelelően, a szocialista integráció nem zárt, hanem nyílt jelleggel kívánjuk kialakítani. A komplex program lehetővé teszi, hogy más országok — társadalmi berendezéseiktől függetlenül — csatlakozhassanak az integráció egészéhez, vagy egyes részfeladatahoz. Nyitva tehát az ajtó mindenki számára, aki a KGST-országokkal együttműködni óhajtott. Elsősorban a KGST-n kívüli szocialista országok csatlakozására számítunk, ahogy 1962-ben Mongólia lépett be a gazdasági tömörülésbe. De Jugoszláviához hasonló, vagy más külön megállapodás megkötésére is készek a tagországok. Természetesen szöbe jöhetnek nem szocialista országok is a csatlakozásban. Az integrációs programban deklarált, nyílt jelleggel annak arányában válik majd valósággá, a csatlakozás vonzóvá, ahogy a szocialista gazdasági együttműködés kiterjedésének, intézmény- és eszközrendszerének fejlődik, anyagi lehetőségei bővülnek, mind nagyobb előnyöket kínálva a benne részt vevő országoknak.

Kovács József

Utolsó szolgálat

Elvontatják, szétszedik. Megették már a kenyere javát, utolsó szolgálatát tette az idén — mondogatják róla a hajózási szakemberek. A bérlok viszont, akik — többségükben 15, 20, 25, sőt 30 éve — ismerik, másként vélekednek a kivénhedt úszóházról. Nekik minden szöge, deszkája, korlátja kedves, másként érznek iránta, mint akik kimondták rá az áment. A négy-százegynéhány bérlo húzná, halasztaná az időt, hogy a toronnyal, terrasszal ékesített faalkotmány, a Béke I. úszóház életét a Tiszán meghosszabbítsa, alkudozna érte, ameddig csak lehet.

ÉLETVESZÉLYES

Kár sóhajtozni érte, kár a szóért. A realitások előtt az érzelmek súlytalanok. Az úszóház lebontásától, mint gondtól, szívesen szabadulna dr. Takács Antal, a Vízművek és Fürdők igazgatója és Szillery László is, a vállalat főmérnöke. Még inkább tudnának egy új létesítmény megépítésének áldozatvállalásán. Elém terítették a Béke I. úszóház „anyakönyvét”, amelyen az utolsó oldalon a KPM V. Hajózási Főosztály utolsó bejegyzése így szól: „Műszaki állapota erősen elhasználódott. Merevítő gerendázata korhadt. A pontonok mélyen alámerültek. Legfeljebb 1971. szeptember 30-ig tartható üzemben. Ki kell selejtezni, vagy teljesen átépíteni.”

Az úszóműnek e végleges letiltását a Tiszáról legalább tíz esztendője megelőzte a folytonos halogatás évről évre. Nem márol holnapra lett életveszélyes. Ilyen volt évekkel ezelőtt is. Alapos felújítására, sőt teljes kicserélésére 6—8 évvel ezelőtt is lehetett volna gondolni. Ahelyett toldozgatták, foltozgatták — csak a festék tartotta össze —, hogy tavaszokonként ismét áldásukat adják az illetékesek további üzembentartására. Kereshetnének a halogatókat, az előrelátásban a hátul kullogókat, akik akkor és évről évre elodázták a Béke I. úszóház sorsát, de hasztalan, mert nem jutnának eredményre. A fürdőnek csupán két éve gazdája a vízmű, amely az örökséggel átvette a gondokat is a Tiszáról, egyáltalán a fürdőztetéssel. Tőle várni csodát, megoldást, méghozzá márol holnapra — aligha reális a követelmény.

A LEGMOS-TOHÁBBAK

Egyik-másik bérlo mondogatja most, hogy a KPM illetékes főosztálya az elmúlt években szigorúbban ellenőrizhette volna azokat a felújításokat, amelyekre nagyon rászorult a szóban forgó úszóház. Akkor nem állnánk ott ma, ahol vagyunk. Ez jogos észrevétel, ha késve is. Másrészt a Dunára érvényes követelményeket nem lehet ráhúzni a Tiszára, mert itt nincs már számottevő hajóforgalom, nem járnak fel tengerjárók, amelyeknek hullámvérse veszélyeztetné a Béke I. úszóház mai állapotát.

Az idei szezonban két alkalommal is volt elektromos rövidzárlat az öreg úszóházon, amelynek gerendázata annyira megviselt, hogy félfő: nem hullik-e szét, amikor felvontatják a téli kikötőbe, vagy amikor onnan kifelé hozzák? A felelősséggel nem szabad játszani, s hivatalból ezt azok sem mernék viselni, akik amellelt kardoskodnak, hogy sokáig kibírná még mai állapotában is a kiöregedett úszómű.

— Jó, verjük szét a régit, és csináljunk újat — mondogatják, akik csak úgy teremts isten, de azonnal lépnek át a gondokon.

— Az építőanyagok mai árát számolva — mondja dr. Takács Antal — 8 millió forintba kerülne egy modern, minden igényt és kritikát kibíró úszóház. Ha lenne is ennyi pénzünk, nem kapnánk a munkára kivitelezőt, vagy ha igen, jövő tavaszra, a szezon kezdetére semmi nem lenne a dologból. Csak hogy ennyi pénzünk nincs is.

— Mennyi van?

— Kevés — vette át a szót Szillery László —, a

negyedik ötéves tervben fürdők fejlesztésére nincs pénze Szegednek, és erre terven felül sem számíthatunk. Marad tehát saját erőforrásunk, s ebből kell produkálni olyan megoldást, hogy a Béke I. úszóház bérloi mégse érezhessék magukat kizárva a Tiszáról.

VAN MEG-OLDÁS

A szorult helyezett bérlok, akik a szezon lejártaival már őrítik a kabinokat, többféle variációt illesztgetnek össze, hogy miképp is lesz majd jövőre, ha tényleg szétverik az úszóházat. Szorítanak helyet nekik majd odaát a partfürdőn, és az újszegedi oldalon vélik lehorgonyoztatni az úszóházhoz tartozó garázsokat.

— Korán reggel és későn este hogyan jutunk be a partfürdőre, amikor még, vagy már nem közlekedik a kis vízbusz? — kérdezték egymástól. Megint mások úgy hallották, hogy a szegedi oldalon, a parton helyeznek el vetkőzőfülkéket, szekrényeket. Abban valamenynyien egyetértenek, hogy a Béke I. úszóház bérloi voltak a legmostohábbak a többi úszóház bérloi között eddig is, most még inkább.

De tegyük félre mindenféle hallomást, kételyt, feltételezést, mert a Vízművek és Fürdők vezetői találtak megnyugtató megoldást. Dr. Takács Antal hivatalában megmutatta már azt a rajzot, amelynek alapján tavaszig megépítenek — a vállalat saját kivitelezésében — 2 millió forint költséggel egy olyan úszóházat a régi helyett, amely ha nem is véglegesen, az igényeket kielégíti. Az új úszóházon 112 darab kabin nyitnak. Százhatvan négyzetméteres lesz a napozója, és gyermekek számára úszókiosztat is építenek.

Kétségtelen, hogy a Vízművek és Fürdők vezetői nagy munkára vállalkoztak, különösen azzal, hogy tavasszal, a szezonnyitáskor akarják átadni rendeltetésének az új úszóházat, amely nem lesz olyan tetesztős szép, mint a többi. Arra mindenesetre jó lesz, hogy a tiszai vízi élet fejlesztése ne torpanhasson meg. Néhány év múlva nyílnak arra lehetőségek, hogy a Tiszán igazán korszerű, minden igényt kielégítő úszóház fogadja majd vendégeit. Ennek lehetőségéről a továbbiakra sem mondanak le a Vízművek és Fürdők, hiszen a tiszai vízi élet fejlesztése nem maradhat el Szeged általános fejlődésétől.

Lódi Ferenc